

Культурно-дозвілєві практики в умовах війни: історія та сучасність

Ірина Петрова

доктор культурології, професор, Україна

Культурно-дозвілєві практики відіграють значиму роль не лише у мирний час, але – і передусім – під час війни. Наочно це продемонстровано за місяці російської агресії в Україні, коли культурно-дозвілєві практики доволі швидко й динамічно трансформувались у засіб консолідації, суспільного єднання та патріотичного виховання.

На різних етапах розвитку людства культурно-дозвілєві практики сприймалися не лише як важлива складова культури повсякдення, але і як потужний засіб державотворення. З розвитком людства увага до природи дозвілля, його суспільної значущості, тенденцій функціонування лише зростає, залишаючи незмінною думку про його суперечливий й подвійний характер, потенціал та небезпеки, можливості й обмеження. Війна в Україні актуалізує формування нових парадигм розвитку культурно-дозвілєвих практик.

Мета дослідження – розкрити еволюцію та суспільну значимість дозвілля як предмета культурних практик у періоди активних соціальних трансформацій (на прикладі України).

Поставлена мета дослідження зумовила такі тактичні завдання: з'ясувати світоглядні засади феномена дозвілля та культурних практик; проаналізувати тенденції, напрями та формати культурно-дозвілєвих практик, що виникли (або актуалізувалися) під час війни в Україні; охарактеризувати зміни культурно-дозвілєвих преференцій (мотивацій, потреб, інтересів) українського населення; обґрунтувати доцільність використання дозвілєвого та культурного потенціалу в державній політиці та формуванні громадської думки.

Стратегічними цілями дослідницького проєкту є: визначити парадигмальні характеристики дозвілля й культурних практик в історичному контексті; порівняти підходи до використання культурно-дозвілєвих практик у різних системах державного управління; конкретизувати європейські моделі використання дозвілля та культурних практик у системі державного управління; охарактеризувати культурні практики у ракурсі формування символів та цінностей, зміцнення простору для міжкультурного діалогу; обґрунтувати стратегії розвитку культурних практик в Україні.

Результати дослідження можуть бути використані у практичній роботі закладів державного управління; розробці цільових програм і проєктів історико-культурного спрямування; навчальних курсах історичного, культурологічного та політичного напрямів.